

Daarna mag ze vanaf dag 6 de jongere larven voederen en stuifmeel en nectar in de voedselcellen leggen.

Vanaf dag 13 mag ze wasplaatjes zweten en raten bouwen.

Op dag achttien staat ze in voor de beveiliging van de woning.

Na twee dagen bewaken mag ze vanaf dag 21 nectar, stuifmeel, propolis en water inzamelen.

Per dag doet ze ongeveer 10 vluchten van 15 minuten. De werkster kan 21 tot 24 km per uur halen en per vlucht tot 150 bloemen bezoeken. Ze kan tot 40 à 50 mg stuifmeel meenemen. Dit is heel veel want het beestje weegt zelf maar 100 mg.

Na 42 dagen sterft ze meestal van uitputting.

In de winter legt de koningin geen eitjes en zijn er andere taken. De werksters moeten dan de darren buitenzetten, de kast afsluiten en de koningin verwarmen.

14.1.2 Bijenvoedsel

Bijen verzamelen **stuifmeel** 📖 (mannelijke microsporen van zaadplanten) van bloemen. Dit is het fijne poeder van de meeldraden. Als een bij een bloem bezoekt zit ze helemaal onder het stuifmeel. Ze vegen met hun pootjes al het stuifmeel naar hun mond en kauwen er bolletjes van. Dat zetten ze dan vast aan hun achterpootjes in 'stuifmeelkorfjes'. Daarmee vliegen ze naar hun woning. Daar wordt het stuifmeel opgeslagen in de raten.

Bijen verzamelen ook **nectar**, een soort zoet sap die de bloem afscheidt om insecten te lokken. De bijen zuigen de nectar 📖 op. De nectar komt in hun honingmaag terecht. Eenmaal in hun woning geven de vliegwerksters de nectar af aan de werksters die het opslaan in raten. De werksters zorgen ervoor dat er een constante luchtstroom in de kast is, waardoor het water in de nectar verdampt. Door die 'uitdroging' blijft er maar ongeveer 18% vocht in de nectar en wordt die honing. Om de honing te bewaren verzegelen de werksters de cellen met een wasdekseltje.

Water gebruiken ze om de voeding voor de larven klaar te maken en om in de zomer de temperatuur in de woning te laten dalen.

Go tell the bees... **Praten met bijen** is een heel oude Keltische traditie (gekend van Duitsland tot Engeland). Je vertelt de bijen altijd wanneer iemand wordt geboren, sterft, komt of gaat - want als je ze niet op de hoogte houdt, vliegen ze weg, of viel de honingopbrengst tegen.

Dit kan zijn oorsprong hebben in de Keltische mythologie die ook inhield dat bijen de schakel waren tussen onze wereld en de geestenwereld.

Bijen helpen mensen om te overleven. Van de top 107 gewassen die 90 % van de menselijke populatie voeden, zijn er 91 (85%) afhankelijk van bijen voor bestuiving.

👉 *Bijzonder goed: arm insect. Erno Sourbron*